

Úvod

Cílem rozsáhlého inspekčního tematického šetření je získávat poznatky, které umožňují charakterizovat vývoj regionálního školství v etapě tvorby a uplatňování ŠVP. V předkládané tematické zprávě se poukazuje především na přínosy a rizika tříletého vývoje kurikulární reformy. Rozhodujícím činitelům - veřejné správě i odborné veřejnosti - podává informaci o realizaci cílů reformy v praxi.

Vzdělávací soustava České republiky, cíle a obsah vzdělávání, procházejí změnami, které vytyčila desetiletá strategie Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha) v roce 2000. V tomto dokumentu byla navržena doporučení pro změnu cílů a obsahu vzdělávání, předpokládala vytvoření Státního programu vzdělávání a soustavu navazujících rámcových vzdělávacích programů s vypracováním metodických pokynů pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Veškeré inovace měly podpořit inovační a rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT).

V návaznosti na Bílou knihu byla v novém zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vymezena nová soustava kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let:

- Národní program vzdělávání
- Rámcové vzdělávací programy
- Školní vzdělávací programy

Nové vzdělávací programy, jako zásadní krok změn obsahu a kurikulární reformy, jsou postupně zaváděny na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy od roku 2005. Vzdělávání podle školních vzdělávacích programů je naplněním nových principů kurikulární politiky zakotvených ve školském zákoně.

Pro uskutečnění této strategie byl podle školského zákona zpracován strategický dokument Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (DZ 2005). Jednou z hlavních priorit této strategie byla „Modernizace obsahu učiva“.

Nové pojetí obsahu vzdělávání mělo podle DZ 2005 sledovat následující cíle:

- a. Přejít od osvojování si velkého objemu faktů k rozvoji klíčových životních dovedností.
- b. Zesílený důraz na výuku cizích jazyků, informační gramotnosti a občanské gramotnosti.
- c. Vnitřní diferenciaci a individualizaci vzdělávání s ohledem na specifické potřeby dětí, vytvoření prostředí usnadňující překonávání sociálních a zdravotních znevýhodnění a integraci zdravotně postižených žáků do běžných tříd.
- d. V odborném vzdělávání rozvoj oborů s širším odborným profilem, integraci všeobecného a odborného vzdělávání a posílení úlohy zaměstnavatelů při koncipování obsahu a cílů odborného vzdělávání.
- e. Zkvalitnění výuky na 2. stupni základní školy a zvýšení jeho prestiže.

Strategie kurikulární reformy byla aktualizována v DZ 2007. Zde bylo s využitím finančních prostředků ESF předpokládáno vytvoření metodické podpory a zaměření na připravenost pedagogických pracovníků.

Současnost představují na státní úrovni rámcové vzdělávací programy (RVP), které vymezují závazné cíle a obsah pro jednotlivé stupně vzdělávání. Jejich přípravou jsou pověřeny přímo řízené organizace ministerstva, Výzkumný ústav pedagogický v Praze (VÚP) a Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV), a vydává je MŠMT jako závazné